Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 24.09.2026
Vår ref.: 202305747-35 Oppgis ved henvendelse
Deres ref.:

Femtevasselva kraftverk – Oversendelse av klage

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt én klage på konsesjonsvedtaket for Femtevasselva kraftverk. NVE kan ikke se at det er kommet frem vesentlige forhold i klagen som gjør at vi vil omgjøre eller oppheve vedtaket. Saken sendes herved til Energidepartementet for endelig behandling, jf. forvaltningsloven § 33.

Bakgrunn

NVE ga den 24.6.2026 Hywer AS konsesjon til å bygge Femtevasselva kraftverk i Hamarøy kommune, Nordland fylke. Forum for natur og friluftsliv Nordland (FNF Nordland) sendte den 7.8.2026 inn en klage på NVEs vedtak (ref. NVE 202305747-34). Klagen er framsatt av FNF Nordland, med tilslutning fra BirdLife Nordland, Naturvernforbundet i Nordland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Nordland og Salten Naturlag. FNF Nordland begrunner klagen med mangelfull vurdering av sumvirkninger og samlet belastning etter naturmangfoldloven § 10, og at naturtyper og truede og sårbare arter ikke er tillagt stor nok verdi i vurderingen av fordeler mot ulemper ved tiltaket.

I dette brevet har NVE sammenfattet og kommentert klagen som er blitt fremsatt. For øvrig vises det til notatet «Begrunnelse for vedtak» av 24.6.2026 (ref. NVE 202305747-24), for beskrivelse av saksbehandlingsprosessen, sammenfatning av innkomne merknader og NVEs vurderinger.

Sammenfatning av klager

FNF Nordland mener NVE ikke i tilstrekkelig grad har vurdert at Femtevasselva allerede er sterkt påvirket av tidligere overføringer til Rekvatn. De hevder at ytterligere reduksjon i vannføringen vil forverre tilstanden i en allerede sterkt modifisert vannforekomst, og at gjenværende naturverdier derfor burde gis et sterkere vern. De viser til naturmangfoldloven § 10, som lyder «*En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for*». FNF Nordland mener NVE ikke har gjennomført en slik vurdering, og anser dette som en saksbehandlingsfeil.

Videre viser FNF Nordland til at tiltaket er vurdert å ha stor til middels negativ konsekvens for terrestrisk miljø. De mener redusert vannføring vil påvirke viktige naturtyper og føre til tap eller forringelse av naturverdier, herunder gråor-heggeskog, bekkekløft og gammel lågurtospeskog. De peker også på risiko for negative effekter på rødlistede arter som fossenever (VU), flatsaltlav (VU) og olivenfiltlav (NT). I tillegg til de registrerte artene påpeker FNF Nordland at naturverdier og arter

kan ha blitt oversett i kartleggingen, og mener usikkerhet om naturverdiene og konsekvensene ved fraføring av vann må komme naturmangfoldet til gode. Klager mener at føre var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 ikke er oppfylt.

FNF Nordland skriver også at kartleggingen av fugl har vært utilstrekkelig, og at NVE burde krevd tilleggsundersøkelser før vedtak ble fattet. Spesifikt trekker de frem at fossekall krever isfrie strekninger for næringssøk om vinteren.

Avslutningsvis retter FNF Nordland et kritisk blikk på NVEs beregning som viser negativ lønnsomhet i basisscenarioet, og mener samfunnsnytten ved prosjektet ikke er tilstrekkelig til å gi konsesjon.

Hywer AS sine kommentarer til innkomne klage

Klagen er i henhold til forvaltningsloven § 33 sendt Hywer AS til uttalelse i e-post av 19.8.2026. Hywer AS kommenterte klagen i brev av 21.8.2026 (ref. NVE 202305747-37).

Hywer AS sine kommentarer til klagen er gjengitt her:

> *Hywer AS har merket seg klagers anførsler om naturmangfold, samlet belastning, kunnskapsgrunnlaget, minstevannføring, fugl og prosjektets samfunnsnytte.*
>
> *Etter vår vurdering er disse forholdene grundig vurdert av NVE gjennom konsesjonsbehandlingen. NVE har blant annet vurdert naturmangfoldloven §§ 8–10 og § 9, samlet belastning og tiltakets virkninger for registrerte naturverdier. Det er også fastsatt konkrete avbøtende tiltak, herunder krav om minstevannføring og tiltak for å ivareta fossekall.*
>
> *Hywer AS kan ikke se at klagen inneholder nye opplysninger som tilsier at NVEs vurderinger eller vedtak bør endres. Vi ber derfor om at klagen ikke tas til følge, og at NVEs vedtak av 24. juni 2026 opprettholdes.*

NVEs vurdering av innkomne klager

NVEs myndighet i klagesaken følger av forvaltningslovens § 33. NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagene begrunnet, alternativt oversende klagene til Energidepartementet for endelig avgjørelse.

Det fremgår ikke eksplisitt av klagen om den retter seg mot både vassdragskonsesjonen etter vannressursloven § 8 og anleggskonsesjonen etter energiloven § 3-1. Ved å lese begrunnelsene omtales imidlertid kun konsekvenser som følger av vassdragskonsesjonen. NVE har derfor ikke forberedt klagen med hensyn til anleggskonsesjonen.

Etter forvaltningsloven § 33 andre ledd skal NVE avvise en klage dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger. NVE mottok én klage på vedtaket innen klagefristen, som var 7.8.2026. Klagen er fremsatt av FNF Nordland, som etter NVEs vurdering har rettslig klageinteresse i saken, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. Klagen tilfredsstiller vilkårene for klagerett i forvaltningsloven kapittel VI, og NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33. Klagen er ikke gitt oppsettende virkning, jf. forvaltningsloven § 42. Vi minner om at anleggsarbeid uansett ikke kan settes i gang før NVE har godkjent detaljplan.

Klagegrunnene

NVE kommenterer forhold som klager anfører, og som ikke tidligere er vurdert, og forhold som vi mener bør utdypes nærmere. Anførslene er vurdert i den rekkefølgen de er framstilt i klagen.

Når det gjelder vurderingen av sumvirkninger og samlet belastning er NVE ikke enig med FNF Nordland om at dette ikke er vurdert tilstrekkelig. Det kommer klart frem i «Bakgrunn for vedtak» kap. 3.3.3 at Femtevasselva allerede er påvirket av både nærliggende fysiske inngrep og fraføring av vann til Slunkajavrre-utbyggingen. I kapittel 3.1 redegjør vi for de hydrologiske virkningene, og presiserer at ved en utbygging av Femtevasselva kraftverk vil 17 % av naturlig årlig vannmengde fortsatt gå i Femtevasselva, som enten minstevannføring, forbislipp ved lave vannføringer, eller flomoverløp (kap 3.1 – Tabell 1 i NVEs «Bakgrunn for vedtak»). NVE mener at våre vurderinger av sumvirkninger og den samlede belastning er gjort i tråd med naturmangfoldloven § 10, og ikke gir grunnlag for å endre vårt vedtak.

FNF Nordland mener føre var-prinsippet etter naturmangfoldloven § 9 ikke er ivaretatt når det gjelder tiltakets påvirkning på naturverdiene langs vassdraget. Føre-var-prinsippet lyder «*Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak».* NVE har konkludert at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig etter nml. § 8, vi har derfor lagt til grunn at § 9 om føre-var ikke kommer til anvendelse i denne saken.

FNF Nordland peker spesielt på de rødlistede lavartene fossenever (VU), flatsaltlav (VU) og olivenfiltlav (NT), samt naturtypene gammel lågurtospeskog, gråor-heggeskog og bekkekløft. I den siste konsekvensutredningen er det imidlertid kun gammel lågurtospeskog som er utfigurert som naturtypelokalitet etter Miljødirektoratets instruks. NVE har allikevel stilt vilkår om at arealinngrep i gråor-heggeskoglokaliteten skal minimeres, og at avsatt rigg- og lagerareal som i søknaden er lagt her, skal legges på østsiden av adkomstveien sør for kraftstasjonen så langt dette er mulig. For bekkekløften stiller vi vilkår om å trekke rørgaten inn mot fjellet på østsiden av veitraséen, for å unngå inngrep i vassdragets kantsoner og at lys- og fuktighetsforholdene i bekkekløften endres. NVE mener disse tiltakene bidrar til å ivareta miljøverdiene, på tross av at disse verdiene ikke er utfigurert etter gjeldene metodikk, og dermed at føre-var-prinsippet er ivaretatt for disse naturverdiene.

NVE erkjenner at kunnskap om en nøyaktig tålegrense for luftfuktighet for de nevnte artene ikke er kjent, men vi mener som det står i «Bakgrunn for vedtak» kap. 3.3.4 at det ikke er rimelig å framskaffe presis kunnskap for hver av de nevnte artene. Dette vil være svært avhengig av metrologiske, geografiske og øvrige økologiske forhold. Vi mener vårt vedtak er i tråd med naturmangfoldloven § 8, om at «*Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet*». Videre kan NVE ikke se at klagen gir grunnlag for å omgjøre vedtaket av hensyn til de terrestriske miljøverdiene, og at anførslene som trekkes frem i hovedsak omhandler uenighet om vektingen av fordeler mot ulemper ved tiltaket. Vi viser til våre vurderinger i «Bakgrunn for vedtak».

FNF Nordland mener NVE skulle ha bedt om tilleggsutredninger av fugl i området, da tidspunkt for kartleggingen ikke er gunstig for registrering av hekkende fugl. NVE mener det ikke er behov for

tilleggsutredninger, og viser til at konsekvensutredningen gir en god gjennomgang av registrerte rødlistede fugl i området. I vedtaket har NVE satt vilkår av hensyn til horndykker og fossekall, med bakgrunn i funnene fra konsekvensutredningen. NVE finner ikke grunn til å gjøre om vårt vedtak med bakgrunn i FNF Nordlands merknader om fuglelivet ved Femtevasselva.

Når det gjelder klagers anførsel om prosjektets lønnsomhet, vil NVE bemerke at selv om basisscenarioet i vår beregning viser negativ lønnsomhet, er 4 av 9 scenarioer i kostnad/inntekstmatrisen vurdert som lønnsomme. NVE bruker disse beregningene til å vurdere de positive sidene ved prosjektet, og presiserer at det ikke er tilstrekkelig å kun se på ett enkelt av scenarioene for å trekke en konklusjon om prosjektets lønnsomhet. Videre er det tiltakshavers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet ved en eventuell utbygging.

Etter NVEs vurdering er det ikke kommet fram nye forhold i klagen som ikke allerede er vurdert i vårt vedtak av 24.6.2026.

Vurdering etter vannforskriften

Ved ny gjennomgang etter at vedtaket ble påklaget, oppdaget NVE at vurderingen av tiltaket etter vannforskriften ved en glipp beklageligvis var falt ut fra «Bakgrunn for vedtak». NVE mener imidlertid dette ikke påvirker konklusjonen i vedtaket på noen måte. Dette er ikke trukket frem i klagen fra FNF Nordland, utover at de presiserer at «Dersom et nytt inngrep i et allerede påvirket vassdrag vil føre til ytterligere forringelse, sier både naturmangfoldloven og vannforskriften at det i utgangspunktet ikke kan tillates». Vi legger for ordens skyld ved vår vurdering etter vannforskriften i oversendelsen til Energidepartementet:

Ny aktivitet eller nye inngrep skal vurderes etter vannforskriften § 12. Den omsøkte utbyggingen vil berøre vannforekomsten *170-100-R Femte- og Sjettevasselva med Femtevatnet*. Den berørte vannforekomsten er registrert som en *sterkt modifisert vannforekomst* (SMVF), med bakgrunn i overføringen fra Slunkajavvre til Rekvatn. Dagens miljøtilstand er registrert som *godt økologisk potensial* (GØP), og miljømålet er nådd.

For det biologiske kvalitetselementet fisk er tilstanden vurdert til god. Hydromorfologisk endring er moderat, grunnet eksisterende overføring. Øvrige kvalitetselementer er ikke klassifisert.

Tiltaket forventes ikke å forringe noen av kvalitetselementene til en lavere klasse enn i dag, eller hindre at miljømålet nås i vannforekomsten. Øvre deler av vannforekomsten (Sjettevasselva, Femtevatnet og øvre halvdel av Femtevasselva) blir ikke berørt av en eventuell utbygging. Redusert vannføring i nedre del av Femtevasselva kan gi små endringer i vegetasjon og bunnfauna. NVE vurderer imidlertid at slipp av sesongbasert minstevannføring, og 60 dager med overløp i et normalår, ivaretar et hydrologisk regime som bidrar til å opprettholde tilstanden for de biologiske kvalitetselementene. Hydromorfologiske endringer forventes å forbli moderate, og tiltaket forventes ikke å påvirke fysisk-kjemiske kvalitetselementer. Tilstanden forringes dermed ikke, og miljømålet kan fortsatt oppfylles. Vannforskriften § 12 kommer derfor ikke til anvendelse.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 24.6.2026. Klagen oversendes derfor Energidepartementet til endelig avgjørelse i henhold til forvaltningsloven § 33.

NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat

Sakens dokumenter gjøres tilgjengelig for Energidepartementet i elektronisk versjon, via innsynsløsningen SeDok.

Med hilsen

Oscar Østvold
fagleder

Bendik Kjeverud Erdal
rådgiver

Mottakerliste:

Energidepartementet

Kopimottakerliste:

Forum for Natur og friluftsliv i Nordland
HYWER AS